

Qui ita affectus, beatum esse numquam probabis;

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Duo Reges: constructio interrete. Si enim ad populum me vocas, eum. Qua tu etiam imprudens utebare non numquam. Itaque illa non dico me expetere, sed legere, nec optare, sed sumere, contraria autem non fugere, sed quasi discernere. Quid ait Aristoteles reliquique Platonis alumni? Illa argumenta propria videamus, cur omnia sint paria peccata.

At negat Epicurus-hoc enim vestrum lumen estquemquam, qui honeste non vivat, iucunde posse vivere.

Ne tum quidem te respicies et cogitabis sibi quemque natum esse et suis voluptatibus? Quid enim ab antiquis ex eo genere, quod ad disserendum valet, praetermissum est? Quae similitudo in genere etiam humano apparet. Non enim, si omnia non sequebatur, idcirco non erat ortus illinc. Immo alio genere; Quae rursus dum sibi evelli ex ordine nolunt, horridiores evadunt, asperiores, duriores et oratione P331 et moribus.

Itaque dicunt nec dubitant: mihi sic usus est, tibi ut opus est facto, fac. Cur ipse Pythagoras et Aegyptum lustravit et Persarum magos adiit? Beatus autem esse in maximarum rerum timore nemo potest. Hic, qui utrumque probat, ambobus debuit uti, sicut facit re, neque tamen dividit verbis. Itaque hic ipse iam pridem est reiectus; Nam si +omnino nos+ neglegemus, in Aristonea vitia incidemus et peccata obliviscemurque quae virtuti ipsi principia dederimus; Itaque et manendi in vita et migrandi ratio omnis iis rebus, quas supra dixi, metienda. Aperiendum est igitur, quid sit voluptas;

Unum est sine dolore esse, alterum cum voluptate.

Ratio quidem vestra sic cogit. In enumerandis autem corporis commodis si quis praetermissam a nobis voluptatem putabit, in aliud tempus ea quaestio differatur. Legimus tamen Diogenem, Antipatrum, Mnesarchum, Panaetium, multos alios in primisque familiarem nostrum Posidonium. Virtutis, magnitudinis animi, patientiae, fortitudinis fomentis dolor mitigari solet. Theophrastum tamen adhibeamus ad pleraque, dum modo plus in virtute teneamus, quam ille tenuit, firmitatis et roboris. Nulla profecto est, quin suam vim retineat a primo ad extremum. Obsecro, inquit, Torquate, haec dicit Epicurus? Et hi quidem ita non sola virtute finem bonorum contineri putant, ut rebus tamen omnibus virtutem anteponant; Ergo et avarus erit, sed finite, et adulter, verum habebit modum, et luxuriosus eodem modo. Et ille ridens: Video, inquit, quid agas; Quid de Platone aut de Democrito loquar? Sed est forma eius disciplinae, sicut fere ceterarum, triplex: una pars est naturae, disserendi altera, vivendi tertia. Itaque hic ipse iam pridem est reiectus;

Quae in controversiam veniunt, de iis, si placet, disseramus. Atque haec coniunctio confusioque virtutum tamen a philosophis ratione quadam distinguitur. Tubulum fuisse, qua illum, cuius is condemnatus est rogatione, P. Tenuis Lucius Verginius unusque de multis sexagesimo anno post libertatem receptam virginem filiam sua manu occidit potius, quam ea Ap. Nam quid possumus facere melius?

Nunc agendum est subtilius.

Mihi autem nihil tam perspicuum videtur, quam has sententias eorum philosophorum re inter se magis quam verbis dissidere; Qua igitur re ab deo vincitur, si aeternitate non vincitur? Quis est, qui non oderit libidinosam, protervam adolescentiam? Sed ad haec, nisi molestum est, habeo quae velim. Cum autem paulum firmitatis accessit, et animo utuntur et sensibus conitunturque, ut sese erigant, et manibus utuntur et

eos agnoscunt, a quibus educantur. Summus dolor plures dies manere non potest? Restincta enim sitis stabilitatem voluptatis habet, inquit, illa autem voluptas ipsius restinctionis in motu est. An vero displicuit ea, quae tributa est animi virtutibus tanta praestantia? Hoc enim constituto in philosophia constituta sunt omnia. Hoc positum in Phaedro a Platone probavit Epicurus sensitque in omni disputatione id fieri oportere.

Quae quo sunt excelsiores, eo dant clariora indicia naturae. Gracchum patrem non beatiorum fuisse quam fillum, cum alter stabilire rem publicam studuerit, alter evertere. Atque hoc loco similitudines eas, quibus illi uti solent, dissimillimas proferebas. Hoc etsi multimodis reprehendi potest, tamen accipio, quod dant. Quid loquor de nobis, qui ad laudem et ad decus nati, suscepti, instituti sumus? Tum ille: Tu autem cum ipse tantum librorum habeas, quos hic tandem requiris? Sed id ne cogitari quidem potest quale sit, ut non repugnet ipsum sibi. Haec et tu ita posuisti, et verba vestra sunt.

Quid loquor de nobis, qui ad laudem et ad decus nati, suscepti, instituti sumus? Ergo ita: non posse honeste vivi, nisi honeste vivatur? Ut nemo dubitet, eorum omnia officia quo spectare, quid sequi, quid fugere debeant? Sin kakan malitiam dixisses, ad aliud nos unum certum vitium consuetudo Latina traduceret. At enim iam dicitis virtutem non posse constitui, si ea, quae extra virtutem sint, ad beate vivendum pertineant. Itaque quantum adiit periculum! ad honestatem enim illum omnem USD1586 conatum suum referebat, non ad voluptatem. Quid censes in Latino fore? Aderamus nos quidem adolescentes, sed multi amplissimi viri, quorum nemo censuit plus Fadiae dandum, quam posset ad eam lege Voconia pervenire. Illa videamus, quae a te de amicitia dicta sunt. Quid, si reviviscant Platonis illi et deinceps qui eorum auditores fuerunt, et tecum ita loquantur?

Nam quibus rebus efficiuntur voluptates, eae non sunt in potestate sapientis. Quia, cum a Zenone, inquam, hoc magnifice tamquam ex oraculo editur: Virtus ad beate vivendum se ipsa contenta est, et Quare? Cur deinde Metrodori liberos commendas? Quicquid enim a sapientia proficiscitur, id continuo debet expletum esse omnibus suis partibus; Quorum sine causa fieri nihil putandum est. Ut proverbia non nulla veriora sint quam vestra dogmata.

In qua si nihil est praeter rationem, sit in una virtute finis bonorum;

Age, inquires, ista parva sunt. Duo enim genera quae erant, fecit tria. Certe nihil nisi quod possit ipsum propter se iure laudari. Respondent extrema primis, media utrisque, omnia omnibus. Qui enim voluptatem ipsam contemnunt, iis licet dicere se acupenserem maenae non anteponere.

Sed fortuna fortis;

Immo vero, inquit, ad beatissime vivendum parum est, ad beate vero satis. Cur ipse Pythagoras et Aegyptum lustravit et Persarum magos adiit? Magno hic ingenio, sed res se tamen sic habet, ut nimis imperiosi philosophi sit vetare meminisse. Primum cur ista res digna odio est, nisi quod est turpis?

Sed virtutem ipsam inchoavit, nihil amplius.

Immo videri fortasse. Mihi vero, inquit, placet agi subtilius et, ut ipse dixisti, pressius. Sed nonne merninisti licere mihi ista probare, quae sunt a te dicta? Ita relinquitur sola haec disciplina digna studiosis ingenuarum artium, digna eruditis, digna claris viris, digna principibus, digna regibus. Quamquam tu hanc copiosiore etiam soles dicere. Itaque nostrum est-quod nostrum dico, artis est-ad ea principia, quae accepimus.

Numquam audiui in Epicuri schola Lycurgum, Solonem, Miltiadem, Themistoclem, Epaminondam nominari, qui in ore sunt ceterorum omnium philosophorum. Ne amores quidem sanctos a sapiente alienos esse arbitrantur. Aliam vero vim voluptatis esse, aliam nihil dolendi, nisi valde pertinax fueris, concedas necesse est. Qui igitur convenit ab alia voluptate dicere naturam proficisci, in alia summum bonum ponere? Hoc loco tenere se Triarius non potuit. Praesertim cum in re publica princeps esse velles ad eamque tuendam cum summa tua dignitate maxime a nobis ornari atque instrui posses. Roges enim Aristonem, bonane ei videantur haec: vacuitas doloris, divitiae, valitudo; Universa enim illorum ratione cum tota vestra confligendum puto.

Quorum sine causa fieri nihil putandum est.

Non enim iam stirpis bonum quaeret, sed animalis. Praeclare Laelius, et recte sofÃ±w, illudque vere: O Publi, o gurgēs, Galloni! es homo miser, inquit. Atque ita re simpliciter primo collocata reliqua subtilius persequentes corporis bona facilem quandam rationem habere censebant; Progredientibus autem aetatibus sensim tardeve potius quasi nosmet ipsos cognoscimus. Atque haec ita iustitiae propria sunt, ut sint virtutum reliquarum communia. Si quidem, inquit, tollerem, sed relinquo. Familiares nostros, credo, Sironem dicis et Philodemum, cum optimos viros, tum homines doctissimos.

Si quidem, inquit, tollerem, sed relinquo. Ut nemo dubitet, eorum omnia officia quo spectare, quid sequi, quid fugere debeant? O magnam vim ingenii causamque iustam, cur nova existeret disciplina! Perge porro. Quid autem habent admirationis, cum prope accesseris? Eodem modo is enim tibi nemo dabit, quod, expetendum sit, id esse laudabile. Cum id fugiunt, re eadem defendunt, quae Peripatetici, verba. Semper enim ex eo, quod maximas partes continet latissimeque funditur, tota res appellatur. Nam de summo mox, ut dixi, videbimus et ad id explicandum disputationem omnem conferemus. Magni enim aestimabat pecuniam non modo non contra leges, sed etiam legibus partam. Habent enim et bene longam et satis litigiosam disputationem. Et quidem illud ipsum non nimium probo et tantum patior, philosophum loqui de cupiditatibus finiendis. Disserendi artem nullam habuit.

Bonum negas esse divitias, praeposÃ±tum esse dicis?

Quod cum ita sit, perspicuum est omnis rectas res atque laudabilis eo referri, ut cum voluptate vivatur. Ille igitur vidit, non modo quot fuissent adhuc philosophorum de summo bono, sed quot omnino esse possent sententiae. At vero illa, quae Peripatetici, quae Stoici dicunt, semper tibi in ore sunt in iudiciis, in senatu. Itaque his sapiens semper vacabit. Hoc dixerit potius Ennius: Nimium boni est, cui nihil est mali.

Ut non sine causa ex iis memoriae ducta sit disciplina.

Cur igitur, inquam, res tam dissimiles eodem nomine appellas? Nonne videmus quanta perturbatio rerum omnium consequatur, quanta confusio? Suam denique cuique naturam esse ad vivendum ducem. Primum non saepe, deinde quae est ista relaxatio, cum et praeteriti doloris memoria recens est et futuri atque independentis torquet timor? Nisi autem rerum natura perspecta erit, nullo modo poterimus sensuum iudicia defendere. Sint ista Graecorum; In quo etsi est magnus, tamen nova pleraque et perpauca de moribus. Ad corpus diceres pertinere-, sed ea, quae dixi, ad corpusne refers? Est igitur officium eius generis, quod nec in bonis ponatur nec in contrariis. Hoc foedus facere si potuerunt, faciant etiam illud, ut aequitatem, modestiam, virtutes omnes per se ipsas gratis diligant. Quos qui tollunt et nihil posse percipi dicunt, ii remotis sensibus ne id ipsum quidem expedire possunt, quod disserunt. Qui autem esse poteris, nisi te

amor ipse ceperit? Nec enim, dum metuit, iustus est, et certe, si metuere destiterit, non erit; Dolor ergo, id est summum malum, metuetur semper, etiamsi non aderit; Hoc ipsum elegantius poni meliusque potuit.

Igitur ne dolorem quidem.

Vos autem cum perspicuis dubia debeatis illustrare, dubiis perspicua conamini tollere. Facillimum id quidem est, inquam. Nec enim ignoras his istud honestum non summum modo, sed etiam, ut tu vis, solum bonum videri. Tum ille: Tu autem cum ipse tantum librorum habeas, quos hic tandem requiris? Nam prius a se poterit quisque discedere quam appetitum earum rerum, quae sibi conducant, amittere. Quod enim dissolutum sit, id esse sine sensu, quod autem sine sensu sit, id nihil ad nos pertinere omnino. Sit, inquam, tam facilis, quam vultis, comparatio voluptatis, quid de dolore dicemus? Ex quo intellegitur officium medium quiddam esse, quod neque in bonis ponatur neque in contrariis. Isto modo ne improbos quidem, si essent boni viri. Nonne odio multos dignos putamus, qui quodam motu aut statu videntur naturae legem et modum contempsisse? In his igitur partibus duabus nihil erat, quod Zeno commutare gestiret.

Hunc ipsum Zenonis aiunt esse finem declarantem illud, quod a te dictum est, convenienter naturae vivere. Habes, inquam, Cato, formam eorum, de quibus loquor, philosophorum. Inquit, dasne adolescenti veniam? Habes undique expletam et perfectam, Torquate, formam honestatis, quae tota quattuor his virtutibus, quae a te quoque commemoratae sunt, continetur. Quod ea non occurrentia fingunt, vincunt Aristonem; At quicum ioca seria, ut dicitur, quicum arcana, quicum occulta omnia? Is enim, qui occultus et tectus dicitur, tantum abest ut se indicet, perficiet etiam ut dolere alterius improbe facto videatur. Semovenda est igitur voluptas, non solum ut recta sequamini, sed etiam ut loqui deceat frugaliter. Videamus igitur sententias eorum, tum ad verba redeamus. Non igitur bene.

Nec enim, dum metuit, iustus est, et certe, si metuere destiterit, non erit; Quae cum ita sint, effectum est nihil esse malum, quod turpe non sit. Quid enim me prohiberet Epicureum esse, si probarem, quae ille diceret? Hic Speusippus, hic Xenocrates, hic eius auditor Polemo, cuius illa ipsa sessio fuit, quam videmus.

Haec non erant eius, qui innumerabilis mundos infinitasque regiones, quarum nulla esset ora, nulla extremitas, mente peragravisset. Illa enim, quae prosunt aut quae nocent, aut bona sunt aut mala, quae sint paria necesse est. Quibus autem in rebus tanta obscuratio non fit, fieri tamen potest, ut id ipsum, quod interest, non sit magnum. Quodcumque in mentem incideret, et quodcumque tamquam occurreret. Ampulla enim sit necne sit, quis non iure optimo irrideatur, si laboret? Reicietur etiam Carneades, nec ulla de summo bono ratio aut voluptatis non dolendive particeps aut honestatis experts probabitur. Quid enim tanto opus est instrumento in optimis artibus comparandis?